

Bijlage 1: Resultaten quickscan EMK-terrein

C. Thanos, ODMH 11-9-2015

De gemeente heeft een eigen archeologische beleidsadvieskaart waarop de archeologische verwachting van haar grondgebied staat aangegeven. In de regel geldt dat de archeologische verwachting voor het grondgebied van de gehele gemeente op sommige punten algemeen is. Tijdens de quickscan wordt nagegaan of er op perceelsniveau informatie te vinden is om de archeologische verwachting nader te specificeren. Hiervoor wordt gekeken naar historisch kaartmateriaal, grondboringen en bodemkundige en milieukundige onderzoeken.

Archeologische beleidsadvieskaart gemeente Krimpen aan den IJssel

Volgens de beleidsadvieskaart geldt voor de noordwestelijke hoek van het EMK-terrein een hoge archeologische verwachting: categorie 2a. De hoge verwachting is gebaseerd op de aanwezigheid van een dijklint. Het plangebied maakt namelijk deel uit van de Stormpolder en deze polder is ingedijkt door de Schaardijk. Langs de dijk kunnen resten van onder andere 18^e eeuwse bewoning en een steenfabriek aanwezig zijn. Voor de zone met een hoge archeologische verwachting geldt een onderzoeksverplichting voor plangebieden groter dan 100 m², waarvan de bodemingrepen dieper reiken dan 0,3 m onder maaiveld.

Voor het overige deel van het plangebied geldt een lage archeologische verwachting (categorie 4). De verwachting geldt voor veengebieden en hier worden weinig archeologische testen meer verwacht. Voor deze zone geldt een onderzoeksverplichting voor plangebieden groter dan 10.000 m² en bij bodemingrepen dieper reiken dan 1 m onder maaiveld.

Bodemkundige gegevens

Binnen het plangebied staan enkele boring weergegeven in het Dinoloket. Deze boringen zijn gezet in de jaren 1960 en geven inzicht in de algemene bodemopbouw. Het blijkt dat de bodem van de buitendijkse delen van het plangebied bestaat uit een pakket zand (circa 1 m) op een dik pakket veen of klei. Het is niet bekend of dit zand door de IJssel is afgezet of later is opgebracht. We kunnen wel afleiden dat bewoning heeft plaatsgevonden op het aanwezige zandpakket en de klei. In de regel heeft men niet direct gewoond op het veen omdat dit te nat was. Voor het binnendijkse deel bestaat de bodem uit een dik kleipakket.

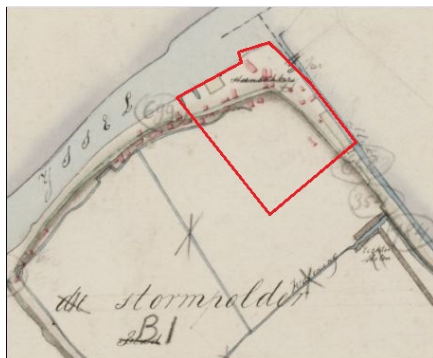
Uit het geohydrologisch onderzoek en drijfslagonderzoek (Geofox-Lexmond, 30 september 2011) komt naar voren dat grote delen van het plangebied zijn opgehoogd met zand en slakken, dit geldt met name voor het binnendijkse deel. Ter hoogte van de zone met een hoge archeologische verwachting blijken diverse drijfslagen voor te komen. De bodem binnen het plangebied is zwaar verontreinigd.

Historische kaarten en luchtfoto's

De kadastrale kaart uit de periode 1811-1832 (afbeelding 1) is de meest betrouwbare kaart die de exacte positie van bebouwing weergeeft. Vroegere kaarten wijzen al op bewoning in de 18^e eeuw maar de locatie en het aantal gebouwen is slechts schematisch weergegeven. Op het einde van de 19^e eeuw (afbeelding 2) is de bebouwing toegenomen en vanaf 1895 wordt binnen het plangebied een koolteerfabriek gevestigd.

De afbeeldingen 3 t/m 6 geven gedetailleerd de bebouwing over de 20^e eeuw weer. De kaarten van na 1940 zijn gebaseerd op luchtfoto's. Het is duidelijk dat in de jaren 1950 een zeer groot deel van het oppervlak is bebouwd met kantoren, fabrieksgebouwen, pekputten, magazijnen, enz.. Zeer waarschijnlijk is de bovenste laag van de bodem door de industriële bebouwing zwaar verstoord. Dit

bebouwde deel valt voor een groot deel samen met de zone met een hoge archeologische verwachting.

afb. 1. Kadastrale minuut 1811

afb. 2 Topografische militaire kaart 1896

afbeelding 1 en 2: watwaswaar.nl, rood: globale ligging van het plangebied.

afb. 3. Bebouwing 1912

afb. 4 bebouwing 1930

afb. 5. bebouwing 1950

afb. 6 Bebouwing 1987

Afbeeldingen 3 t/m 6: Geohydrologisch onderzoek en drijfvaagonderzoek EMK-terrein, Geofox-Lexmond 2011.

Conclusie

Op basis van de historische kaarten en de bebouwingsgeschiedenis kan de conclusie getrokken worden dat het overgrote deel van het buitendijkse gelegen deel van het plangebied nagenoeg geheel bebouwd is geweest. Deze industriële bebouwing heeft ervoor gezorgd dat de bodem, in ieder geval

de eerste meter onder het maaiveld, geheel verstoord/vergraven is. De verwachting is dan ook dat sporen en resten van bebouwing van voor 1900 geheel verdwenen zullen zijn. Hierdoor kan de hoge archeologische verwachting voor dit plangebied geheel bijgesteld worden naar geen archeologische verwachting.

Voor het binnendijkse deel van het plangebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit deel is opgehoogd met een dik pakket zand en slakken. Een archeologisch vooronderzoek is hier praktisch niet uit te voeren. De verwachte dichtheid aan eventueel aanwezige resten is laag, er is een dikke en zwaar verontreinigde ophogingslaag aanwezig en het oppervlakte is geasfalteerd. Dit houdt in dat een vooronderzoek zou moeten bestaan uit een mechanisch booronderzoek omdat vanwege de aard en dikte van de ophogingslaag en de verontreiniging er niet handmatig geboord kan worden. Daarnaast zal een enkele boring geen nieuwe en aanvullende informatie opleveren over de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden.

Gezien de bouwgeschiedenis van het terrein en de aanwezige ophoging en zware verontreiniging is het niet zinvol om binnen het plangebied een archeologisch onderzoek uit te laten voeren.